

LETO X.

V LJUBLJANI 5. MARCA 1941

ŠTEV. 12

Andrej

Ko na svetu vse propada . . .

Stebri sveta se rušijo. Tisočletna kultura in civilizacija stojita pred nami v vsej svoji živalskosti.

Bog pa je večni!

Vse, kar je storil, je storil z voljo svojega božanstva. Kar je v njem zasidrano, bo večno in neminljivo.

Ljudje so se izpremenili v apokaliptične jezdece. Božjo milost so prodali za prgišče razuma. Človeško svobodo so plačali s človečansko svobodo. Hudič in Smrt sta botra našemu času. Prisluškujem in lovim glasove v ritmu svetov: »Trideset tisoč mrtvih! ... Zmaga na južni fronti! ... Kino Astoria! ... Berlin bombardiran! ... London goril! ... Mož zaklal svojo ženo! ... Najnovejše orožje! ... Reprezentančni ples! ... Stotisoči brez strehe! ... Smrt! ... Bardia padla! ... Opazujemo! ... Denaturalizacija! ... Velika zabačna prireditel! ...«

K nebu kriči Kajnov zločin.

In glej: Ko se nebo stemni, moli Bog na križu: »Oče, odpusti jim! ...« Mrtvi vstajajo v pričevanje. Ali bodo pričali proti Bogu ali proti človeku?

Večna molitev najvišje žrtve in ljubezni božje. Potrdilo božje moči: »Ti si Peter, to je Skala, in na to skalo bom sezidal svojo cerkev in peklena vrata je ne bodo premagala.«

Amen!

»Kužne bolezni!... Aeroplani!... Potres v Romuniji!... Maske!... Maske, strgane z obrazov!... Kolonialne čete!... Ples!... Smrt!... Ljubezen!... Smrt!... Rojstvo!... Smrt!... Zabačna komedija!... Umirajoče žene, umirajoči otroci!... Smrt!...«

»Gospod, reši nas, poginjamol!«

In vidim v groznem trepetu ljudskih množic moža: Veliki duhovnik pred obličjem Gospodovim.

Najvišji pastir Kristusove črede.

Pij — Pobožni.

Mirni med bojujočimi; Zvesti med izdajajočimi; Ljubeči med sovražnimi; Moleči med preklinjajočimi; Tolažeči med žalostnimi; Modri med ne-spametnimi...

Stojiš pred nami na skali Kristusovi kakor veliki Prerok, kakor arhangel, ki vodi številnico, po kateri se giblje zodiakov krog.

»Zmagali bomo!«

Papež posreduje mir.

»Napovedujemo vojsko!«

Papež moli za mir.

Nad polomom sveta se dviga križ.

»Oče, naj bodo eno, kakor sem jaz v Tebi in Ti v meni...!«

Zemlja je razbičano telo, v trpljenju in smrti preizkušano. Potem se zgodi kakor v pravljici: Pride mladenič in reši zaklete trpine. Razreši uganko s čarobno besedo in uniči sovražno moč.

Čuj veliko besedo: »Opus iustitiae — pax!«

Kakor orač, ki meri svojo njivo s težkimi koraki: vera preureja svet v ljubezni in pravičnosti.

Tiho kaljenje semen, dozorevanje, žito se izpreminja v kruh. — Mir!

Molimo s teboj, veliki duhovnik:

»Pridi k nam Tvoje kraljestvo!«

Prof. Moder Anton

V delavnico sem tvojo zrl

III. Naredimo človeka...

Iz božjih rok je izšla snov vsega vidnega sveta; božja beseda je delu te snovi dala življenje in jo dvignila v najraznoličnejše organizme. Še tretje veliko delo je naredila božja vsemogočnost, ustvarila je človeka. »Po podobu božji ga je ustvaril«, pravi prvo poglavje sv. pisma. Drugo razlaga podrobneje: »Tedaj je naredil Gospod Bog človeka iz prahu zemlje in mu je v obličje vdihnil oživljajočega duha.« (1 Mojz 2, 7.)

Na dvojno je v teh poročilih treba važnost polagati. Prvič: za človeško telo Bog zopet ni ustvaril nove snovi, temveč se je poslužil že obstoječe, kakor za druga živa bitja. Posebej pa poudarja sv. pismo ustvaritev človekovega duha: »In v obličje mu je vdihnil oživljajočega duha.« Človek je božjega izvora po telesu kot vsaka druga živa ali neživa stvar; človek je še posebno božje delo po duhu, ki neposredno izhaja iz Boga. S tem pa je zopet nekaj novega ustvarjeno na svet, nekaj, po čemer je človek človek in ne

žival, po čemer se loči od vseh ostalih vidnih živih bitij. Ta trenutek je posebno velik v zgodovini stvarjenja, kajti odslej Bog ni nič več bistveno novega ustvaril.

Kaj pa je na človeški duši tako odličnega, izrednega in bistveno svoj-skega?

Duša je duhovna tvorba božja, različna od vsega snovnega. S pomočjo duše se človek zaveda samega sebe, se spoznava, kar se na njem vrši, sebi pripisuje. Jaz to delam, jaz to trpim, jaz se tega veselim. Duša je tisto, kar ostane v človeku nespremenjeno, ko se po dognanju znanosti telo približno na 7 let snovno popolnoma prenovi. V njej je nekaj, kar je »jaz«. Kar je »jaz« od otroških let pa do pozne starosti nespremenljivo, čeprav je med tem telesna snov že večkrat druga. — S pomočjo duhovne duše človek spoznava, kar je nad njegovimi telesnimi čuti, tvori pojme, ki si jih čutila ne morejo predstavljati. S čuti morem zaznati, da sem izgubil denarnico z večjo vsoto denarja; da sem se pri padcu s kolesa pošteno pobil; da sem nekje na prijetnem potovanju težko zbolel. Vse to mi povedo čutila in še prav živo. Vsak posamezen dogodek si lahko tudi bolj ali manj nazorno predstavljam in v spominu obnavljam. Pa le vsakega posameznega. S svojim duhom pa morem vse te neprijetne dogodke povzeti v eno besedo in jih podati s skupnim pojmom »nesreča«, ki si je kot take s svojimi čutnimi zmožnostmi nikakor ne morem predstavljati. Če si pri tem kaj predstavljam, imam pred seboj vedno le sliko neke določene nesreče. In pravimo: duh si je iz več čutnih zaznav ustvaril nadčuten pojem, ga ovil v čuten izraz, besedo, in ga posreduje sovrstnikom, na čemer končno sloni vsa kultura. Tako se duša po čutnih zaznavah vzpenja do vedno višjih nadčutnih spoznav, se dviga do neke mere celo do spoznanja Boga samega in njegovih lastnosti preko čutnega sveta, kakor uči sv. Pavel. Z ustvarjenjem duhovne, razumne duše v človeku je torej stopilo na zemljo bitje, ki s svojimi čutili in pripomočki zanje vedno točneje meri širino, globočino in višino svetovja, razmišlja njegovo ureditev ter iz tega vidnega, čutnega sveta sklepa na nevidno moč Stvarnikovo, na njegovo božanstvo, to je: na njegovo vsestransko popolnost.

Ko človeška duša bolj ali manj jasno pride do spoznanja Boga, začne delovati v njej njena druga posebnost in prednost, njena prosta volja. Po njej se človek Bogu bliža ali pa se od njega oddaljuje. Človeška volja sicer ni neomejeno prosta, vendar pa vsak zdrav človek more do neke meje reči: »To dejanje hočem storiti, tega pa nočem.« Morem se prosto odločiti za eno ali drugo stvar, vendar predvsem odvisno od svojega spoznanja, ki volji daje močnejše ali šibkejše nagibe. Čim čistejše je torej spoznanje Boga v njegovih popolnostih in odnosih do sveta in človeka, tem bolj teži duša k njemu, ako niso na delu kaki drugi nasprotni nagibi, ki imajo temelj v padli človeški naravi.

Stvarstvo, ki ga gledamo okrog sebe, je po našem spoznanju in po razodetju božjem božje delo, vidna sled, stopinja božja v svetu. Zato naj se od vidnega sveta dviga naša duša k njegovemu nevidnemu Stvarniku. Ne samo razum, tudi volja! Iz občudovanja naj se razvije spoštovanje in hvaležnost do Boga za veliki dar duše, ki spoznava in se more zavedati, da smo po telesu in duši popolnoma njegovo delo, njegovi otroci. V tem spoznanju in vzvišeni zavesti naj naše duše radovoljno, spoštljivo in vdano molijo: »Oče naš...«

Izmed vseh najboljše opravlja duhovne vaje — kongreganist.

Ljubi očeta

(Ob prazniku sv. Jožefa.)

Oče! Moj oče je mrtev že skoraj 22 let in ne morem vam povedati, kaj čutim, kadar slišim izgovarjati to besedo: oče. Vse najlepše, kar v življenju poznám, sem položila v to eno besedo, ki jo že 22 let izgovarjam samo za drugimi, nikoli pa z njo ne morem poklicati tistega, ki jo je edini nosil. Oče!

Kadar sem prav zelo utrujena, si želim samo to: da bi bil oče pri meni. In kadar v življenju dosežem kak uspeh, si želim, da bi bil oče pri meni. Včasih si mislim: ko bi jaz še imela svojega očeta, bi bila tako njegova kot nihče drugi na svetu. Bila bi njegov zaveznik in njegov prijatelj, bila bi njegova mlada ljubezen in radost. Vem, da ni res, kar trdijo hčere: da oče nima z njimi nobenih skupnih zanimanj. Vem, da to ni res. Oče ima dovolj zanimanja za hčer, če ima hči dovolj zanimanja zanj. Seveda, če hči samo svoje probleme, svoje misli, svoje skrbi tišči v ospredje in je gluha in slepa še za kaj drugega kot zase, se je mora celo oče naveličati. A če se hči zanima za očeta podrobno in ljubeznivo, se bo tudi oče zanimal zanjo. Včasih so mi dekleta tožile: da je oče sam svoj, da nikoli nič o sebi in svojem delu ne pove, da samo svoj časopis bere in v kavarno ali krčmo hodi, za dom pa nima besede. Jaz ne verjamem, da bi bilo tako stanje trajno, če bi svojega očeta res ljubila. Prepričana sem do dna srca, da vsak oče prej ali slej podleže čaru resnične, žametne, osvežujoče hčerine ljubezni. Saj so očetje tudi ljudje! Zakaj smo tako nespametni, da gledamo na svoje očete tako kot bi ne bili ljudje? Zakaj imamo za očete drugo merilo kot za ostale moške? Zakaj nam oče ni nikoli mož kakor so drugi, zakaj nam ni nikoli zanimiv, nikoli očarljiv, nikoli vreden posebnega zanimanja? Vse življenje gledamo nanj s skoraj istimi očmi kot smo gledali nanj kot otroci, in vendar ga kot otroci nismo mogli pravilno spoznati in razumeti. Oče — to je za nas nekaj papirnatega, to je za nas brezoseben lik. Ničesar ne vemo o njem: da ima svetlorjave, čudovito lepe moške oči, da je nad ušesi že malo siv, da se mu v licih naredi guba, kadar se smeje, da nikoli ne najde vžigalic, kadar si hoče prižgati cigareto — ničesar ne vemo, najmanj pa to, da oče živi svoje osebno življenje kakor nas eden. Ničesar ne vemo o njem, za nas je pač samo oče, prazni, neizbežni, vedno isti oče. Čemu se torej čudimo, da tudi on nas ne pozna?

Vsako izmed vas, ki ima očeta, naj bo že kakršnega koli, zavidam. S strastnim in žalostnim srcem jo zavidam že samo zato, da ima tistega, ki ji je dal življenje. Oče: iz njega sem. Saj to je vendar čudež! Iz njega sem: del njegove narave imam, del njega samega; da živim in če živim, živim po njem. Oče: on mi je dal življenje. Saj ni na svetu nikogar razen matere, ki bi bil tako neposredno moj kot je oče. Vse na svetu je nadomestljivo, samo oče in mati ne. Kako bi torej hči očeta ne ljubila?

Jh

Jezuiti in znanost

Jezuiti zavzemajo med učenjaki odlično mesto in so v marsikateri znanosti opravili pionirsko delo. Temeljito so se začeli baviti z znanostjo takoj spóčetka, ko so prevzeli vodstvo srednjih in visokih katoliških šol. Pogumno so se lotili vseh perečih znanstvenih vprašanj ne le v bogoslovju, marveč tudi v modroslovju, prirodnih vedah, v vprašanjih prava in umetnosti, državoslovja in sociologije.

Največ vrednot so ustvarili jezuiti na področju bogoslovnih znanosti. Kot profesorji bogoslovja so se oslonili na nauk sv. Tomaža Akvinskega

in ga v prepornih vprašanjih dopolnjevali. Velike jezuitske bogoslovce kot n. pr. Suareza, Molina, kardinale Billota, de Lugo in Franzelina neprestano srečavaš pri predavanjih ali v učnih knjigah kot voditelje novih zamisli pri reševanju najtežjih vprašanj iz bogoslovne znanosti. V dogmatični teologiji je najbolj izvirno delo jezuitov molinizem, ki na svojski način skuša spraviti v soglasje sodelovanje naše svobodne volje z darovi milosti.

Jezuiti so svojega duha vtisnili ne samo dogmatiki in moralki, marveč tudi ostalim vejam bogoslovne znanosti. Na področju apologetike je sv. kardinal Bellarmin napisal tako delo (*Disputationes de Controversiis*), da so na protestantskih univerzah ustanovili posebno stolico za pobijanje Bellarminovih kontroverz. Delo je doživelo nad 40 izdaj in so protestanti napisali nad 100 del zoper Bellarmina. — Jezuit Petavius je bil utemeljitelj zgodovinske dogmatične vede (*Historia dogmatum*). — Cornelius a Lapide in Maldonat veljata še danes kot prvovrstna razlagalca sv. pisma. Veliko delo svojih prednikov nadaljujejo sedanji jezuiti v »bibličnih inštitutih« v Rimu in Jeruzalemu s kritičnimi izdajami sv. pisma in novimi raziskovanji. V »orientalnem inštitutu« pa se bavijo z bogoslovnimi vprašanji Vzhodne Cerkve.

Med bogoslovnimi učbeniki dogmatike, moralke, svetopisemskih ved in cerkvenega prava se še danes uporabljajo v veliki meri jezuitski avtorji. Kot poljudne učbenike celotnega verskega nauka pa so jezuiti prvi sestavili katekizme: sv. Peter Kanizij za nemške dežele, sv. Bellarmin za Italijo, Ripalda za Španijo itd.

Jezuiti so na novo poživili krščansko filozofijo, ki je zlasti v 15. stoletju zašla v brezmiselno besedičenje in natezanje. Oslonili so se na Aristotelov realizem in na filozofijo sv. Tomaža Akvinskega ter upoštevali vse iznajdbe drugih znanosti. V 19. stoletju je jezuit Kleutgen utemeljil »neoscholastiko«.

A tudi prirodnih in ostalih ved niso zanemarjali. S posebnim zanimanjem so gojili matematiko in zvezdoslovje. Stari jezuiti so vodili veliko znamenitih zvezdarn kot v Rimu, Parizu, na Dunaju, v Madridu, Pragi itd. Tudi v novejšem času vodijo jezuiti več zvezdarn. Najpomembnejši med njimi sta vatikanska in v Zikawei-u na Kitajskem. Ta slednja točno napoveduje morske viharje in je rešila že nešteto življenj in velikanske množine blaga. — V matematiki in astronomiji so se odlikovali zlasti veliki jezuitski misijonarji. Na kitajskem cesarskem dvoru v Pekingju so jezuiti več kot 150 let tvorili poseben zbor učenjakov. Ricci, Schall, Verbiest i. dr. so izdelali med drugim najboljše zemljepisne karte; Ljubljčan Hallerstein je okoli l. 1750. prvi izvedel ljudsko štetje v kitajskem cesarstvu.

Jezuitski misijonarji so prvi seznanili kitajski in indijski učeni svet z evropsko znanostjo ter prevajali dela kitajskih in indijskih učenjakov na francoski in latinski jezik. Jezuiti so bili prvi Evropejci, ki so poznali sanskrt, tamil in konkani ter so celo pesnili v indijskih jezikih.

Na področju zemljeznanstva so opravili jezuitski misijonarji velika pionirska dela v Tibetu, Zadnji Indiji, Abesiniji, Kaliforniji, Paragvaju in Braziliji. Povsod, kamor kolj so prišli kot misijonarji med prvotne prebivalce, so začeli pisati slovnice in sestavljati slovarje jezika domačinov. Pravkar smo obhajali obletnico smrti p. Wasmana, velikega prirodoslovca.

Ideal jezuitov je isti, kot je ideal sv. Cerkve: združiti znanost in vero. Nasprotniki imajo pač predsodke proti jezuitom, češ da se v znanosti ne morejo prav razviti, ker jih ovira vera. Toda to ne drži. Jezuitski učenjaki dokazujejo vprav nasprotno. Vera znanosti ne ovira, ker je in more biti resnica samo ena!

Pot do slave

Ideale si postavimo čim podrobneje in čim konkretnije pred oči! Najlaže je to doseči s spoznavanjem življenja velikih ljudi, najprej Kristusa, pa tudi svetnikov in drugih velikanov. Mnogokrat si predstavljamo svetnike in celo Kristusa zelo napačno. Zdi se nam mehkobni pobožnjaki, ki so bili nesposobni za normalno življenje in so zato le molili in vzdihovali. A kako napačni pojmi so to! Svetniki so bili heroji, ki so s strahovitimi napori volje gradili svojo osebnost in svoj značaj! Sv. Hieronim n. pr. se je jel učiti hebrejščine, da bi se čim bolj zaposlil in si tako lajšal boj za čistost. In se je naučil hebrejsko tako, da je lahko prevajal sv. pismo v latinščino in ga je tudi odlično prevedel.

Pri velikih znanstvenikih nam vzbuja občudovanje njihova neverjetna marljivost. Naš rojak Mihajlo Pupin, slavni izumitelj, pripoveduje v svojem življenjepisu, kako je kot dijak v Ameriki preživel počitnice. Kosil je na farmi. Ves dan je opravljal v vročini naporno delo, a je vendar še vsak dan študiral dve uri grščino in dve uri matematiko. Nikola Tesla je dolga leta delal v laboratoriju od treh zjutraj do enajstih zvečer, vsak dan.

Ob takih zgledih heroizma in delavnosti se lahko navdušujemo. Paziti pa nam je, da ne bomo ostali samo pri občudovanju drugih, temveč da bomo sami dejansko hodili za njimi. Za to pa je potrebno, da spoznavamo sami sebe. To je ena najtežjih in najvažnejših zahtev za napredovanje v značaju. Da spoznamo sami sebe, se moramo stalno in natanko opazovati ter ugotavljati svoja nagnjenja in svoje napake. Izvrstno sredstvo za spoznavanje sebe je tudi *correctio fraterna*, bratsko, prijateljsko opozorilo. Res je sicer nerodno poslušati druge, da nas opozarjajo na naše napake, a potrebno je in za značajnega človeka še vedno manj nerodno, kot pa napake imeti.

Pri vsem prizadevanju pa je važno imeti pregled čez svoje delo, uspehe in neuspehe. Potrebna je stalna kontrola; brez te ni napredka. Najboljša je vsakodnevna kontrola. Čudno se sliši, če govorimo o duhovnih stvareh v tako praktičnem, trgovskem jeziku. Toda izkušeni ljudje potrjujejo, da je tako govorjenje in tako delo pravilno. Toth navaja v svoji knjigi o značaju primer Benjamina Franklina. Ta si je napravil preglednico za svoje napredovanje v značaju in si je uspehe sproti zapisoval. Pregledal je vsak dan vrsto kreposti, za katere se je trudil. Če je uspel, je napisal +, če ne —. Čednosti, ki se je zanje prizadeval, so bile: zmernost, molčečnost, red, odločnost, marljivost in še razne druge. Sam je dejal, da mu je ta stalna kontrola veliko koristila.

Eno je potrebno

Nov red se napoveduje. Nam, vernim kristjanom, je izven vsakega dvoma jasno, da brez Boga ali celo proti Bogu ne more biti na svetu nič boljše, pač pa slabše, mnogo slabše. Vemo pa iz svoje vere tudi to, da vse lahko služi našemu zveličanju. Vse, kar imamo ali kar pogrešamo, vse, kar nas zadene dobrega ali zlega, nam je dano za pripomoček, da dosežemo namen svojega življenja, zveličanje v Bogu. V miru in vojski, v zmagi in porazu, v blagostanju in ubožtvu, v izobilju in pomanjkanju — v vsem moremo in moramo storiti božjo voljo. Ničesar nam ni od Boga namenjeno ali pripuščeno za to, da nas ovira na potu k Bogu. Vse nam je dano, da nam olajša Bogu zvesto služiti in v njem nekoč doseči mir večnega življenja.

(Iz letošnjega pastirskega lista prevzv. g. škofa dr. Rožmana.)

Dekle, ki trepečeš . . .

II.

Trepečeš pred bodočnostjo? Tudi to je prav. Kje najdeš gotovost ti, ki ne trepečeš?... Kaj je bodočnost? Ali skriva trpljenje, težave, uničene nade in razočaranja? Nihče tega ne more vedeti. Bog varuje to skrivnost. Dobro in slabo, vse je mogoče v bodočnosti. Kaj ti prinese jutri? Upravičen je tvoj strah. Trepetaj, a zaupaj! Trepetaj in moli. Polagoma, korak za korakom se ti bo bodočnost odkrila, ko boš vršila svoje dolžnosti. Tvoja današnja zvestoba ti bo najboljšo poročilo tvoje zvestobe v bodočnosti. Če poznamo svoj cilj — in ti ga dobro poznaš! —, je dovolj, da vidimo le majhen kos poti pred seboj. Ali je potrebno, da vidi popotnik naenkrat pred seboj vso cesto, katero mora prehoditi?

Vedi pa, da bo v bodočnosti Bog pri tebi. Čeprav je bodočnost zakrita, nekaj veš zagotovo: to namreč, da te Bog ljubi, da te bo vedno ljubil in da ti hoče dobro. To in samo to je gotovo. A pomisli: Če si vedno prepričana, da te Bog ljubi, če nikoli ne dvomiš, da hoče Bog le tvojo srečo, ali ne zadošča Boga naj odstrani nepotrebno tesnobo

ta misel? Tvoje popolno zaupanje v Boga naj odstrani nepotrebno tesnobo in moreč nemir.

Trepečeš pred svojo slabostjo? Trepečeš, ker jo poznaš. Mogoče je dolgo časa nisi poznala. Zdelo se ti je, da si močnejša kot življenje, da boš zmagovalka tam, kjer so druge podlegle, da nič ne more premagati tvojega mladostnega navdušenja. Presojala si samo sebe po svojih sanjah in po vplivu lepih idealov. Takrat nisi trepetala pred svojo slabostjo, pač pa se ti je dozdevalo, da bo vse trepetalo pred tvojo močjo... Preizkušnja, ki te je zadela, je bila poniževalna, težka, skoraj si klonila... Sedaj veš, kaj to pomeni, če ti kdo govori o tvoji slabosti. Ti ne ugovarjaš več, kakor Peter, ko mu je Jezus napovedal njegov padec... Sprejmeš, tiho skloniš glavo in globok vzdih se ti izvije. Takšna je usoda vseh ljudi. Ti ne delaš izjeme. Priznaš to, kajne? In prav tega te je strah. Ob misli na možnost izdajstva, na neštevilne skušnjave, na zahteve vsakdanjih dolžnosti, si ponavljaš: »Ne bom mogla prenašati, niti upirati se, niti sprejeti.« Že v naprej se čutiš premagano. Groza ti napolnjuje dušo, ko slišiš o padcih drugih. S strahom se vprašuješ: »Če so padle te, kako bom mogla vztrajati jaz, ki sem slabša od njih?«

Prav je, da se tako sprašuješ. Mogoče so te padle prav zato, ker se niso bale, da bi padle. Niso hotele priznati svoje slabosti in so se zdele

vzvišene nad vsem. Nespametna prevzetnost! Sedaj so prišle do spoznanja. A kako drago so plačale to spoznanje!

Ti pa pretiravaš v nasprotni smeri. Ali bolje, pozabljaš, da moraš svoj strah popraviti z večjim zaupanjem. Iz ene skrajnosti prihajaš na drugo. Včeraj nisi videla svoje slabosti, danes pa vidiš samo njo. Kaj je slabše? Brez pomena je, da bi o tem razmišljala. Trepečeš pred svojo slabostjo, ta strah hromi vse tvoje sposobnosti in te napravlja nesposobno za življenje.

Ali pozabljaš, da nisi sama? Da je slabotna veja trdna, če je na močnem drevesu? Da milost božja podpira, utrjuje, pomnožuje tvoje moči? Da ti molitev, premišljevanje, sv. obhajilo, dajejo Jezusa, Boga močnih? Ali veš, da more tudi pohabljenec hoditi, če se opira na berglje. Tudi svetniki so bili slabotni, a so znali najti pomoč in njihova slabost jim je bila v korist. Zaradi nje so bili ponižni, a obenem so se njihove duše dvigale k Bogu; zaradi svoje slabosti so hrepenele po Bogu. V svoji slabosti so se naslanjali na Boga in so bili prav zato bolj močni kot pa če bi se zanašali na svojo lastno moč. Ko je bil Peter sam, se je skoraj pogreznil v valove — človeška slabost! —, ob Gospodovi roki pa je varno hodil po vodi — božja moč!

Trepetaj torej, ko misliš nase, na življenje, nase v življenju, na življenje okrog sebe. Ni ti pa treba več trepetati, ko misliš na Boga, na Boga v tebi, na Boga nad teboj, na to, da potuješ skupaj z Bogom, da greš ob njegovi roki v boj.

Ali moreš trditi, da ni v tem gledanju resnična modrost, ko vidiš, kako padajo oni, ki prevzetno zaupajo v svojo lastno moč in kako zmagujejo ponižni, ki trepečejo pred svojo slabostjo, a ki se z ljubečim zaupanjem oklepajo očetovske roke vsemogočnega Boga?

Ivan Cankar

Obšla me je strašna utrujenost . . .

(Odlomek iz »Podob iz sanj«)

Obšla me je strašna utrujenost, spustila se je temna in težka na mojo dušo, kakor pokrov na rakev.

Potrkalo je zunaj, počasi in zamolklo. Tako potrka ječar, kadar pride po obsojenca, da ga spremi na poslednjo pot. Vedel sem, kdo je zunaj, zdi se mi celo, da sem pričakoval tega gosta, tega in nikogar drugega.

»Ave!«

Tiho, slovesno so se odprle duri in ogromna je stala na pragu sodnica Smrt. V črn plašč je bila zavita in široko perjanico je imela na glavi. Moje slabotno in vendar tako težko truplo se je vzdignilo, da pozdravi gosta, kakor se spodobi.

Mrzla groza mi je leno in počasi lila iz srca v lice in v srce nazaj ter je nazadnje tesno objela ves ubogi život. Tišina v izbi je bila tolika, da je vpila do nebes; in z vso dušo sem hrepenel in čakal, da bi črni gost izpregovoril, pa če bi izpregovoril najstrašnejšo, zadnjo besedo.

In Smrt je izpregovorila; resen in globok je bil njen glas, skoraj blag. »Človek, povej, kako si živel, komu živiš!«

Trepetal sem v svojem strahu in v svoji ničevosti; odgovoril nisem, ker odgovora nisem vedel.

Tedaj je govorila Smrt sama namesto mene in je rekla: »Žela sem veličastno žetev, na brezmejnih njivah sem jo žela, kjer je bil človek sam sejal. Tako dolga je bila ta žetev od jutra do večera in še od večera do jutra, da mi je bila roka že obnemogla, da se je kosa že krhala. Po kolovozu kraj njive si prišel ti in si se ozrl postrani na črno deklo božjo. Zasmilil se ti je ta in oni zlati klas, ki je padel; napol iz strahu, napol iz ničemrne hinavščine si potočil papirno solzo za tem in za onim; nase, nase edinega pa si mislil ves čas... Bal si se zase, zato ker si gledal poslednjo sodbo in te je bilo te sodbe strah! Strah te je bilo vprašanja: čemu si živel, človek, komu živiš? Povej mi zdaj, ob tej uri, ki je ura sodbe in ura posvečenja: ko pridem k tebi, da pojdeš z menoj na poslednjo pot, — koga boš klical na pomoč, da ti bo v trpljenju stal ob strani, da bo tvoj besednik pred pravičnim sodnikom?«

Ukazujoč in trd je bil ob teh besedah glas matere Smrti... Vzkliknil sem; iz globočine mojega umirajočega srca je planilo:

»Mati!«

Tih in mračen, kakor poprej, je bil plamen njenih oči; na dušo mojo, ki se je krčila v grozi, je tipal mrzli dih iz njenih ust. In zaklical sem v tej bolečini, v tem predsmrtnem spoznanju:

»Domovina!«

Milejši, jasnejši je bil plamen njenih oči, že se je dramilo v njem usmiljenje in odrešenje. Ali ganil se ni moj gost, moj sodnik, ni mi odgovoril, ni me izpustil.

Takrat se je v grozi in bolesti razklalo moje srce, da je dalo, kar je še imelo: »Bog!«

V tistem hipu, ob tisti besedi sem se sladko zbudil iz dolge, strašne bolezn. Poleg mene... je sedela svetnica odrešenica; držala me je za roko in smehljala se je, kakor se mati smehlja otroku, ki je ozdravel.

Ime ji je bilo: Življenje, Mladost, Ljubezen.

Tihamer Toth

Antimoderno govorjenje

Kastiljski kralj Ferdinand III. (v začetku 14. stol.) je dal napisati na steno svoje sobe besede: »Ferdinand, misli na smrt!« Kar koli je delal, kamor koli je šel, vedno in povsod mu je bila pred očmi misel na večnost. Moj dragi, misli tudi ti na to!

Ko si prišel na svet, si jokal, vsi drugi v tvoji bližini so bili veseli. Živi tako, da se boš lahko veselil večnega življenja, ko se boš poslavljajal od tega sveta, čeprav bo vse okrog tebe jokalo.

Rimljan Seneca pravi: »Dan, ki se ga bojiš in ki ga imenuješ poslednjega, je rojstni dan za večnost.«

»Tandem felix — končno blažen«. Ta napis si je izprosil globokoverni slavni fizik Ampère za svoj nagrobnik.

Lahko je v mladostni svežosti in energiji življenja zatajiti Boga, brez Boga živeti. Toda ko pride trenutek — in nikoli ne veš, kdaj pride —, ko življenje pojema in tudi še tako močna roka omahne, tedaj v obupu jasno spoznaš, kako prazno, brezsmotno in zgrešeno je bilo življenje, ki smo ga preživeli brez Boga proti njegovim zapovedim. Veliki socialistični voditelj Strindberg († 1912) je pokazal tik pred smrtjo na sveto pismo z besedami: »Tu je edina resnica!«

V grobnici pod pariškim Panteonom sem obstal pred grobom zagrizenega brezbožnega Voltaira. Za Francoza je največja čast, če more biti tukaj pokopan; toda jaz sem neprestano mislil na besede, ki jih je izrekel Voltairov prijatelj zdravnik Trousseau ob Voltairovi smrti: »Če bi mogel hudič umreti, bi umrl kot Voltaire.«

Kadar koli te mika greh, misli na večnost. Včasih se ti bo morda zazdelo, da je težko živeti krščansko; toda lahko je umirati. Kdor ima lahko življenje, njemu bo smrt težka.

Angleški slikar Aubrey Beardsley, ki je slikal predvsem nesramne slike, je umrl za jetiko, ko je bil 28 let star. Beri, večkrat beri njegovo pretresljivo poslednje pismo, ki ga je naslovil na svojega založnika Smithersa:

»Jezus je naš Gospod in Sodnik!«

»Dragi prijatelj!

Lepo vas prosim, uničite vse vzorce »Lysistrate« in vse druge nespodobne risbe. Pokažite to pismo tudi Polittu in naj pred vami priseže, da bo tudi on vse sežgal. Na vse, kar vam je sveto, vas rotim: nobene nesramne risbe več!

Na smrtni postelji

Aubrey Beardsley.«

V nasprotju z njim opazuj mirno smrt vernega kristjana. Beri n. pr. oporoko velikega francoskega pisatelja Louisa Veuillota: »Po zadnji molitvi postavite na moj grob majhen križ in napišite nanj za spomin: ‚Veroval je in sedaj vidi.‘ Žaupam na Jezusa; na zemlji se nisem nikoli sramoval njegove svete vere. Zato verujem, da se tudi tam zgoraj ne bo sramoval Oče svojega zvestega služabnika.«

Kako velikanska razlika pri smrti dveh ljudi!

Pobožen človek ve, da je življenje samo uvod v knjigo večnosti. Zato misli, kadar ga mika greh, na besede: »Veselje greha traja samo trenutek, kazen zanj pa traja večno« (sv. Gregor).

Aleksander Veliki je videl nekoč Diogena, kako skrbno je iskal na nekem kupu človeško lobanjo. »Kaj iščeš,« vpraša modrijana. »Lobanjo tvojega očeta kralja Filipa bi rad našel, pa je ne morem spoznati,« mu je odvrnil.

Ne morem spoznati! Po smrti celo kraljeve lobanje ne moremo spoznati. Kaj si torej domišljam in na kaj sem tako ponosen? Zakaj se sploh več brigam za minljivo zemsko življenje kot za večno?

V neki pariški kadetski šoli je pridigal nekoč duhovnik o večnem pogubljenju. Ko je govor končal, je zasmehljivo vprašal neverni kapetan: »Samo nekaj ste pozabili povedati, prečastiti, ali nas bodo v peklju pražili ali pekli?« Duhovnik pogleda zasmehovalca in mirno odgovori: »Gospod kapetan, tega vam ne povem, vi boste to že sami osebno skusili.« Nepričakovani odgovor je pretresel nevernega moža in mu ni dal več miru, dokler ni spremenil svojega življenja in se spreobrn timer. Misel na večno življenje in na pogubljenje bo tudi tebi koristna.

Večno pogubljen! Večno! V duhu potegni črto od zemlje do najbolj oddaljene zvezde. Opiši s to črto velikansko kroglo. Misli si, da je polna malih praškov in pomnoži število praškov s samim seboj. »To ni mogoče, to je vendar neskončno število!« ugovarjaš. Mogoče je. Matematika tako število lahko zapiše kot n. pr. 10^{1000} . Toda »večnosti« tudi matematika ne more izraziti! Večno goreti in vendar nikoli ne zgoreti! Strašno trpeti in nikoli upati na konec! Pogubljeni neprestano trpijo, pa nikdar ne morejo reči: »Hvala Bogu! Spet je večer, trpljenje je za en dan krajše!«

Večno pogubljen? Ne! To ne sme biti!

L. Podgorjan

Uteha

*Li res sem sama, prav sama zdaj s seboj,
ko očka je zaspal in mati sniva?
O, kje si sestrice preljubezniva?
Sedaj edina Ti Presveta si z menoj.*

*Čez nebes s soncem jadraš ti Marija,
z njim neslišno trgaš sivkast plašč oblakom,
pogrinjaš v daljo s tihim ga korakom,
ravnaš tam posteljo, ki toplo prija.*

*Pri tebi je sladko, o Mati mila,
objemi me in me prižemi k sebi,
da si potešim grenko bol ob tebi
in slednjo mi boš solzo posušila.*

Dijaška spoved

Važnost spovedi.

Krščansko življenje je življenje v milosti. Brez božje milosti smo pred Bogom zavrženja in pogubljenja vredna stvar. Za življenje v milosti pa je najuspešnejše sredstvo pogosta spoved.

Nevarnost je, da nam pogosta spoved postane navada, ki jo opravljamo tjavendan.

Dijaške spovedi so večkrat zelo tjavendan. Kdor kot postranski opazovalec opazuje pripravo in zahvalo dijakov pri spovedi, bo videl sicer lepe in zgledne primere. Toda videl bo tudi veliko površnosti in lahkomišelnosti.

Od vseh zakramentov je spoved najbolj odvisna tudi od človekovega sodelovanja. Od samega letanja k spovedi ni nobenega napredovanja v dobrem in nobenega pravega notranjega življenja.

To se vidi posebno med dolgimi počitnicami. Če ni takrat nikogar, ki bi k spovedi prigovarjal, se kar rada opusti. Vse prizadevanje med letom je pozabljeno. Če pa se šola za vedno na kol obesi, se kaj rada zraven pridene še spoved. Kultiviranje duše v krščanskem smislu besede pa stopi med pozabljene in opuščene opravke iz mladih šolskih dni.

In vendar moramo svojo dušo zveličati. Skozi vse življenje nam mora doneti v duši: »Le eno je potrebno! Pridite k meni vsi, ki ste trudni in obteženi!« In kajkrat smo v življenju trudni in obteženi!

Kristus nam mora biti pot, resnica in življenje! »Brez mene ne morete nič storiti,« nam zagotavlja Kristus. Torej moramo najprej h Kristusu, če hočemo v večno življenje.

Najbolj varna vodnica h Kristusu pa je večkratna dobra spoved. Saj je prav, če imajo dijaki katoliške organizacije, časopise, znake, sestanke, krožke in podobno. Toda brez milosti krščanske vzgoje ni. Milost pa se ohrani in krepí v večkratno dobro spovedjo. Od take spovedi je pot k vrednemu prejetanju sv. obhajila nekaj povsem razumljivega. In »Kdor je moje meso, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan,« pravi Kristus.

Izpraševanje vesti in kesanje.

Za vsako napredovanje v dobrem je neobhodno potrebno, da človek dobro pozna samega sebe. Predvsem mora poznati svoje grehe in slaba nagnjenja. Tega pa ni mogoče brez izpraševanja vesti.

V vsakem dobrem molitveniku (na pr. Kristus kralj ali Večno življenje) je pri molitvah za pripravo na spoved dodano tudi izpraševanje vesti. Iz njega se spovedenec nauči, po kakšnem redu naj si izprašuje vest in na kaj naj pazi, če je bilo morda kaj zgrešenega. Če tisto izpraševanje vesti prebere vsaj na vsakih nekaj mesecev, si bo pridobil nežno in prav občutljivo vest, da bo mogel opraviti dobro in natančno spoved.

Dijak, ki hodi k spovedi stalno brez molitvenika, se izpoveduje površno in pomanjkljivo. Spovedniku pripoveduje vedno isto lajno. Dijakova notranjost se razvija in izpreminja; z njo se izpreminjajo tudi nevarnosti in grehi. Toda le spovednik, ki bi moral biti o tem najbolj poučen, zaradi take spovedi iz navade ne more videti nobene izpremembe. Zato naj bi se vsak dijak potrudil, da bi pri spovedi spovedniku res odkril svoj značaj. Če se spoveduje brez temeljitega izpra-

ševanja vesti in kar po priučeni tabeli, ki naj velja za vse čase, bo spoved kaj malo uspešna in spovednik bo s svojim vplivanjem tako rekoč onemogočen.

Izpraševanju vesti se mora pridružiti iskreno kesanje. To je žalost in stud nad storjenimi grehi. Nekateri mislijo, da gre to kar mehanično. Najprej povem grehe, potem pa čakam, da pridem spet na vrsto, da zdrdram kesanje. Taka spoved je zanič! Spovedenec se mora dobro zavedati, da so nad njim svete božje zapovedi, ki se ne smejo kršiti. In če mi vest pravi, da sem jih kršil, me mora lahkomišelnost zapustiti. Pred oči naj mi stopi trpeči Kristus na križu, ki je tudi zame trpel smrtne bolečine. Pred oči naj mi stopi Bog sodnik, ki hoče z nepopustljivo pravičnostjo človeka kaznovati za vse grehe, za katere ga ni skesano prosil za odpuščanje. Ko sem vse to premislil, mi stopi pred oči velikost božjega usmiljenja, ki skesanemu grehe odpušča. Če v takem razpoloženju zmolim kesanje, je to čisto nekaj drugega, kakor če ga mehanično zdrdram, ker sem pač za to na vrsto prišel.

Dobro kesanje ne samo usposablja za odpuščanje grehov, ampak tudi varuje pred grehi. Zato tisti, ki večkrat opravijo dobro spoved, živijo mnogo boljše življenje duše kakor oni, ki še k predpisanim šolskim spovedim neradi pridejo.

Trden sklep.

S kesanjem v zvezi mora biti trden sklep. Bog mi je grehe odpustil. Zdaj pa hočem začeti novo, boljše življenje! S pomočjo milosti se bom trudil, da bom svoj sklep držal. Zato se moram pa tudi varovati priložnosti, v katerih iz izkušnje vem, da podležem. Če kar iz navade izgovarjam besede trdnega sklepa, ker znam kesanje na pamet, je spoved zanič!

Spoved in zadoščevanje.

Spovedovati se je treba po nekem redu. Najprej povem to, kar sem zagrešil proti božjim zapovedim, potem to, kar sem prekršil proti cerkvenim zapovedim. Nato pogledam glavne grehe in kako sem se varoval bližnje priložnosti, slabih knjig in tovarišev. Povedati moram vsaj približno število. Če ne morem navesti števila, povem vsaj, kolikokrat v tednu ali mesecu sem kako stvar zagrešil. Povedati moram tudi, če sem koga zapeljeval v greh, ali če sem ga pohujšal.

Če bi spoved olepšaval ali namenoma tako nejasno povedal, da me spovednik ne more prav razumeti, bi bila spoved neveljavna in božjeropna. Pri spovedi moram biti odkritosrčen in brezobziren do samega sebe! Če me ni bilo sram storiti, naj me tudi ne bo sram priznati!

Spovedniku bom delo zelo olajšal, če pri vsakem grehu povem, zakaj sem ga storil. Če rečem: »Nisem ubogal«, je to premalo. Bolje je, če dostavim: »iz lenobe, iz nepazljivosti, iz trme«. Po tem dostavku si bo spovednik lahko ustvaril vse bolj jasno sliko o mojem položaju.

Če rečem: »Sem se kregal in jezil«, je to malo in nejasno. Bolje je, če dostavim: »ker je taka moja navada«, ali: »ker so me drugi razjezili in se nisem znal premagati«.

Če rečem: »Imel sem skušnjave zoper čistost«, je še težko soditi in pomagati. Če dostavim: »ker kadim in si s tem kvarim živce in z njimi odporno moč«, ali: »ker čitam take knjige«, ali: »ker imam take tovariše«, spovednik mnogo lažje presodi in dá pravilen nasvet. Če na take majhne pripombe ne pazim, postane spoved vodena in neučinkovita.

Dobro je, če povem, ali sem se od zadnje spovedi kaj poboljšal ali poslabšal. Spovednik mi naloži pokoro, ki jo opravi vestno in čimprej. Če se dá, jo opravi takoj po spovedi v cerkvi. Če je pokora naložena za več dni, ne smem pozabiti.

Prisiljena ali predpisana spoved.

Marsikak dijak ne bi šel k spovedi, pa ker mu gospodinja reče, gre. Ali pride na vrsto šolska spoved in dijak gre. Navadno so take spovedi dobre.

Seveda, če bi šel samo zato k spovedi, ker se čutim prisiljenega, pa ne bi imel ne kesanja in ne trdnega sklepa, bi bila spoved neveljavna.

Včasih kak dijak pravi, da ne more iti k spovedi. Morda nima nobene vere, morda manjka kak drug pogoj. Kakor je tak primer nekaj nad vse žalostnega, mu vendar noben duhovnik ne bo naročil, naj stori božji rop. Prav gotovo je za dijaka bolj častno, če pove odkrito, kako je z njim. To je manjši greh, kakor pa če goljufa spovednika. Manjši greh je, če ne gre k spovedi, kakor pa če napravi božjeropno spoved. Spoved je nekaj velikega in svetega. Pri obračunu, ki ga dela spovedenec s spovednikom, je ko tretji nevidno navzoč Bog sam. Rezultat velja tudi za knjigo življenja na drugem svetu, kjer se vodi evidenca o mojem življenju na tem svetu.

Dolga spoved.

Enkrat na leto, najbolj pripravno je ob duhovnih vajah, je pametno napraviti dolgo spoved. Najprej povem grehe od zadnje dobro opravljene spovedi. Potem pa opozorim spovednika, da bi rad pritegnil k spovedi še prejšnji čas. Dobro je, če rečem: »Dolgo spoved delam prvič«, ali: »lani za duhovne vaje sem opravil dolgo spoved«. Nato povem, kolikor se morem spomniti, in se držim istega reda v naštevanju kakor pri vsaki spovedi. Prav je, če dostavim: »Morda sem kdaj opravil spoved lahkomiselno brez pravega kesanja ali brez trdnega sklepa in brez pokore. Vse to bi rad danes, ko upam, da sem pripravljen, popravil.«

Navadimo se živeti in ravnati tako, da ne bomo nikdar v skrbeh, kako bo z našo večnostjo, če bi nas Bog nenadoma poklical. Najboljše sredstvo za to je dobra in večkratna spoved! Zato poskrbimo zanjo vsak mesec enkrat!

Ali so bili naši kulturni delavci verni

Francè Jesenovec

33. Oton Župančič (1878).

Edini izmed slovenske moderne in največji živeči slovenski pesnik Oton Župančič je pred tremi leti praznoval svojo šestdesetletnico in tako prehodil kot pesnik in kot človek najdaljšo pot od svojih treh tovarišev. A tudi ta njegova dolga pot se zlasti glede na naše vprašanje svetovnega nazora in vernosti v bistvu prav nič ne loči od Kettejeve, Mur-nove ali Cankarjeve.

»Draga, kaj je greh?
Kaj je greh in kes?
Jaz ga ne poznam!«

Tako je zapel Župančič v svoji prvi pesniški dobi v pesmi O suhi in se v nji celo rogal prošnjim procesijam. Tudi Župančič je namreč izšel iz Vrta in Doma in sveta in odšel v dobo Čače opojnosti. V ti svoji prvi zbirki iz leta 1899. je tudi njegova pesem povsem dekadentska, mladeniško razposajena in celo predrzna, glede na življenjsko resnobo in tragiko pa obenem precej brezbrizna, lahka in plitva, saj v nji gleda na svet in življenje precej navno, idilično, pa tudi nezrelo. Zato ni čuda, če se marsičemu roga, celo v blas-

femijo zapada tu in tam. Samo poslušajmo in premislimo, kako daleč od blasfemije so tile njegovi stihl iz pesmi Ob Kvarneru:

»Ti morje, si vse lepše kot sveti križ!
Ti morje, si starejše kot sveti križ!
Ti morje, si močnejše kot sveti križ!
Pozdravljam te, velika volja,
pozdravljam te, svobodna moč!«

Ali vam ne zvenijo ti verzi povsem panteistično, kot bi hotel pesnik oboževati naravo, mrtvo prirodo, in v nji sami gledati »veliko voljo« in neko »svobodno moč«! In ob primerjanju morja s svetim križem se morajo pač ustaviti koraki vsakega kristjana, ki so morda doslej verno lahko šli za pesnikom in z njim. Od tu dalje ga pravi kristjan ne more in ne sme več spremljati in poslušati. Samo mladeniška razposajenost in življenjska nepremišljenost sta mogli roditi take misli, deloma pa gotovo tudi iščoča in blodeča duša. Saj gre taka drznost gotovo tudi mnogokdaj

na račun nepoznanja krščanstva in nevživetja vanj in v njegove lepote in globine, sicer bi vendarle težko nastalo tako razposajeno roganje...

Tudi takratna slovenska kritika na katoliški strani je Čašo opojnosti takoj ob izidu v Katoliškem obzorniku in v Domu in svetu hladno sprejela in označila mladega Župančiča za frivolnega in dekadentskega pesnika. Resnično, s krščanskega zreljšča je treba marsikatero Župančičevo mladeniško pesem povsem odkloniti, čeprav je estetsko lahko na najvišji stopnji.

Sicer pa je bil pesnik sam na nejasnem glede življenjskih vprašanj, blodeča in opore iščoča duša, ki se je le polagoma uravnovešala in se 1904 pribojevala že mnogo više in globlje, ko je zapela v drugi pesniški zbirki, imenovani Čez plan, že vse mirneje, resneje in stvarneje. A tudi tedaj je pesnik še zmerom taval v precejšni temi, samo umiril se je in se napotil — vsaj k nekim ciljem ter zavrgel prazno razposajenost in življenjsko brezskrbnost. Toda še zmerom je pel:

»V moji deželi ni cest,
na mojem nebu ni zvezd,
v mojih očeh — temà,
v moji duši — bolešt.«

Torej vendar le že bolešt, čeprav bolešt zaradi nejasnosti in dvomov — kateri človek pa je brez njih! Zaradi zmedenosti modernih filozofskih struj, ki je vanje zabredel kakor drugi njegovi tovariši, zaradi teme, ki v teh modernih strujah vlada in ki nimajo nobenega krščanskega življenjskega optimizma. Vendarle je v ti dobi le še na pol skeptik, na pol fanatik, na sredi, na razpotju med duhom in čustvom, med temò in svetlobo, med duhovno smrtjo in življenjem. V resnici, visoko se je tu že dvignil nad dobo, v kateri je zapel Čašo opojnosti. Nedvomno mu je na ti poti navzgor premnogo pomagala smrt: smrt Kettejeva in še bolj smrt Josipa Murna, ki je ob nji zapel prelepo in življenjsko že zelo globoko žalostinko Manom Josipa Murna, in je to žalostinko končal z besedo: Pogum; torej z izrazom neizmerne življenjske volje, vedrosti in optimizma. Zato je že v zbirki Čez plan lahko izmeril »daljo in nebeško stran«, zato se je lahko dal »kovati življenju«, pa naj se — zaiskri ali pa naj se — zdrobi!

V Samogovorih 1908 pa je šel še globlje iz telesnosti v duhovnost in v razmišljanje ter prišel do velikega spoznanja, ki se nam zrcali iz njegovih stihov iz tiste dobe:

»Kaj nad dobroto neba obupavaš?
Kaj po teminah in blatu tavaš?
Glej, tudi zate kri od tod je tekla...«

Tekla namreč s Križa. Da, tudi zate, za vsakega človeka, morda za tistega, ki je mnogo dvomil, mnogo trpel, celo grešil, pa se iz dvomov in greha in trpljenja povzpel kvišku h Križu, morda je za skesanega človeka še bolj tekla odrešilna kri kot za tistega, ki mu življenje poteka brez bojev in vsakdanje.

Potemtakem je Župančič vendarle tudi velik pesnik življenjskega optimizma in idealizma, sprva morda preveč panteistično pobarvanega, pozneje pa že skoraj krščanskega. In krščanski optimizem je edino pravi življenjski človekov nazor. Samo če gornji stih niso le pesniška misel? (Dalje.)

Aleš Ušeničnik

Sugestija

Sugestija! To je tista čarovna moč, ki dela hipnotična čuda. Znano je da hipnotizirajo na več načinov. Nekateri rabijo somatična ali telesna sredstva, drugi zopet psihična ali duševna. Med somatične pomočke spadajo razne manipulacije z rokami (hipnotizer rabi neke poteze), gledanje bleščečih predmetov, pritisk na neke točke telesa, ki se imenujejo »hypnogene«, češ da uspavajo človeka, hipni in močni stiski na čutila...

Kaj je torej sugestija? Sugestirati se pravi, komu kaj primakniti, prišepniti, vsiliti kako predstavo ali misel. Hipnotične sugestije prvi namen je vplivati na osebo in vsiliti ji predstavo, da mora zaspati. Hipnotizer mora vse misli osebe, ki jo hoče hipnotizirati, zvoditi na to, da mora zaspati. Vso zavest mora objeti misel, da ni drugače, kakor da zaspi. Kakor hitro ima to vero, čuti že tudi utrujenost, trepalnice se počasi sklenejo, počasi, počasi zaspi... »Vplivati na osebo in doprinesiti ji v glavo misel, da mora zaspati, to je problem,« pravi Bernheim. Zato hipnotizer skuša vplivati nanjo, s poltemò, s tihoto, z lahnimi potezami in dihljaji... Vse te manipulacije imajo le tedaj uspeh, če osebo nekako utrudijo, da mora zaspati. Vsak ve, da si mnogokdaj sami sugeriramo spanje. Najprej od-

pravimo vse, kar bi nas motilo, potem obrnemo vse misli na to, da zaspimo. Če ne gre, si vzbudimo kake predstave, ki nas zazibljejo v sen. To je avtosugestija. Namesto vseh drugih pomočkov rabijo spretni hipnotizerji »besedo«. Počasi dovedo osebi, da pač ni drugače, da mora zaspati. »Vi ste trudni... vi ste zaspani... vam se dremlje... zaspite, zaspite...« To je sugestija z besedami. Kdor zna dobro sugerirati, ta zna dobro hipnotizirati. Da sugestija uspe, je treba, pravi Bernheim, »capter l'esprit« ujeti domišljijo. Predstava mora zbrisati vse drugo in použiti duševno energijo. Dober hipnotizer mora biti torej dober psiholog. Poznati mora vsakogar individualnost in poznati mora tisto plat, kjer se ga najlaže poloti sugestija. Seveda niso vsi enako dovzetni za sugestijo. Tudi je mogoče to dovzetnost okrepiti in vzgojiti. Sugestija tako umetno povzroči neko stanje, ki je ali spanje ali vsaj nekako polspanje, vsekako neko stanje, ki je analogno navadnemu spanju. Zakaj pravimo analogno? Zato ker hipnoza ni navadno spanje. Poglavitna znaka spanja sta, da čuti ne deluje več normalno in da um ne vrši več zadostne kontrole. V spanju ne preneha vse čutenje; nekateri čuti oslabe, a zato se drugi ojačijo. Dejavnost čutil je omejena in včasih dovzetna za neko vrsto predmetov, a za druge nedovzetna. Ni več normalnega razmerja med čuti; normalnega razmerja med miki in občuti, med občuti in predstavami; najmanjši mik lahko povzroči najmočnejšo predstavo. Zdi se, da je v spanju zatopljen osrednji čut, ki je središče vse čutnosti. Dejstvovanje pa je zopet indirektno odvisno od čutnosti. Če je torej zatopljen osrednji čut, um ne more več vršiti zadostne kontrole.

Ta dvojni znak navadnega spanja ima tudi hipnoza. V tem ni nobenega razločka. Svojsko hipnozi je to, da ostane odnos med usnavano osebo in hipnotizerjem. Hipnotizer tudi še dalje vpliva s sugestijo na osebo. Hipnotizer torej umetno uspa osebo v spanje ali polspanje, toda tako, da ostane z njo v stiku, in oseba še vedno sluša njegove sugestije.

Če priznavamo ta činitelj, sugestijo — in kdo bi je ne priznal, ko igra tako veliko vlogo tudi v navadnem življenju? — imamo vse, kar nam treba, da umejemo vse hipnotične pojave; umejemo, pravimo, kakor namreč umejemo toliko drugih naravnih pojavov, ne do dna, ne na vse strani, a vendar toliko, da ne iščemo v njih nobenih mističnih sil.

Polde iz Štajerske

Zvončki

Z dežele sem doma in vesel sem tega. Toda kar pomnim, sem si želel v mesto; hotel sem postati gospod, učen bi rad bil in veliko hišo sem želel imeti. Do matere sem bil zelo zaupljiv, očeta sem se bolj bal kot ga ljubil. Je pač na kmetih tako življenje.

»Mama, jaz bi rad bil gospod,« sem ji rekel, ko mi je bilo deset let. Trije bratje pred mano so jo že tako prosili, vsi so hoteli v mestne šole. Šele pozneje sem to zvedel. In kakor njim je tudi meni dejala mati, da smo prerrevni, da imamo le majhno zemljico in da šole stanejo. A jaz se nisem mogel potolažiti. Na paši, v šoli, pri delu

in jelu, vedno sem mislil le na mesto... Toda bili smo revni, a šole stanejo...

Potem pa je prišla tista pomlad, najlepša v mojem življenju. Nikdar je ne pozabim, ker nobene nisem doživel tako v srcu kot to. Vso zimo sem jo nestrpno pričakoval, veselo sem gledal, ko je začel kopneti sneg, vsak dan sem čakal selivk, želel sem si pomladanskega zdravja in sonca. Toda zbolel sem. Da sem bil vedno slaboten, to vem, a tisto pomlad sem bil bled in suh, na pol mrtev. Ko sem ležal v vročici, sem bledel o velikem snegu, o pomladi in soncu ter o mestnih šolah. Domači so že mislili, da bom umrl, pa nisem... Počasi sem okrevl, bledica mi je zginila z obraza, selivke so se vračale.

In prišlo je prvo jutro, ko sem šel iz hiše na travnik, na polje, v gozd. In kako me je to jutro poživilo. Zdelo se mi je, da sem se zbudil iz dolgega spanja v novo življenje. Bil sem še slaboten, a hotel sem živeti... Na parobku gozda

sem zagledal pomladanske zvončke, bele kot sneg. Vsaki sapici so se uklonili, kot bi trepetali za življenje. Takrat sem se spomnil, da mati goduje. In natrgal sem prvih pomladnih cvetk, jih povezal v šopek in hitel z njimi domov.

»Mama, zvončkov sem vam prinesel za god!« sem dejal in ji ponudil belo cvetje. In mati me je objela ter poljubila, privkrat v življenju kar pomnim.

»Prvi si mi danes voščil in edini,« mi je dejala, »edini, ki veš, da ima mati god! Kaj hočeš otrok, da ti storim?«

Še pomislil nisem na to, kar sem dejal: »Mama, v šole bi rad šel!« Zbudilo se mi je nehote tisto hrepenenje, ki me je položilo v posteljo in pripeljalo v pomladanski dan. Zbudila se je potlačena želja, ki je morala zaradi revščine v najbolj skriti del srca, in je planila na dan kot obsojenec iz ječe. Vsa moja notranjost je bila prepojena le z mislijo na šole in tisto jutro, ko sem bil bolan in zdrav, nesrečen in srečen, žalosten in vesel, vse naenkrat, je izbruhnila iz mene vsa mladostna želja, mišljenje in hotenje, sanje in resnica: »Mama, v šole bi rad šel...«

Pomnim, da me je mati nato zopet objela in poljubila. Imela je v očeh solze; njen obraz je bil mil in ljubezniv. Komaj slišno je dehnila: »Šel boš, zaupaj meni!«

In šel sem...

Vsako pomlad natrgam devetega marca, ko ima moja mama god, šop zvončkov in ga položim pred materino podobo na mizi.

Kako rad, mama, bi ti jih dal v roke, pa sem daleč od tebe — v mestnih šolah...

J. Bogovič

Sprehod po New Yorku

Neka zmedenost, skorajda strah se poloti človeka, ko stopi prvič na newyorška tla. Čutiš koj, da imaš pred seboj ogromen svet, čisto nov in v svojih pojavih prvi trenutek zagoneten. Človeka spravijo iz tira posebno velikanske dimenzije, v katerih se vse odigrava. Človek zgubi pregled in merilo. Zdi se ti, kakor da bi ti hotela počiti glava, ko skušaš objeti te ogromne oblike, ki jih nudijo zgradbe, ljudske množice, promet in pestro valovanje življenja. Človek gleda, se čudi ter pozabi na sebe in svoje zadeve, kakor radoveden, naiven otrok. Tako se nam je godilo prve trenutke, ko smo stopili iz »Olympika« v newyorško postajo in se zagledali v življenje in vrvenje po ogromnem skladišču White Star Line.

Cele gore tovornega blaga, med njim delavci, beli, črni, bakreno rdeči, električna dvigala, celi vlaki tovornih avtomobilov, tu zopet potniki, ki ne vedo ne kam ne kod. Tu pozdravljanje v veselem svidenju, tam zopet iskanje, povpraševanje, carinjenje, ogromna, pestra morskopristaniška slika, ki človeka omami. Ne vem, kako bi bili prišli ven iz tega mravljišča, če bi ne bili prišli po nas odposlanci newyorških Slovencev, med njimi ljubeznivi father Oman, župnik iz Clevelanda.

Po kratkem počitku je bil skovan načrt za nekajurni izlet po New Yorku. Zasedli smo elegantne, s slovenskimi in papeškimi zastavami okrašene avtomobile, častno vodstvo sta prevzela dva policista na motornih kolesih, in že smo drveli v najbolj obljudene ulice in prostore. To vam je direndaj! Človeku kar sapa zastaja! Sem že mnogo čital o newyorškem uličnem, naduličnem in poduličnem prometu in sem bil pripravljen na izrednosti, kakor mora biti človek vedno, če pride prvič v Ameriko.

Zdi se ti prvi hip, da si zašel na kraj nesreče, kjer je vse ponorelo in išče rešitve v begu. Čas je denar, škoda vsakega trenutka, ta misel žene neizprosno ljudi naprej. Če koga pohodijo, povožijo ali razbijejo s svojimi letečimi avtomobili, kdo se meni mnogo za to? To silno življenje gre neugnano svojo pot naprej. Če mu postane ulica preozka, se vzpne nad njo v nadulične železnice, kjer se še bolj divje razvija, ali pa udere pod ulico, kjer je mesto pod mestom z bajno razžarjenimi prostori, s prometnimi postajami za milijone ljudi, ki ne marajo čakanja, miru in oddiha. Težko in odgovorno službo ima pa policija, ki urejuje in nadzira ta promet. Morajo imeti dobre živce, mnogo hladnokrvnosti, pa tudi odločnosti in spretnosti, da vzdržujejo red in zabranjujejo nesreče. In to imajo newyorški stražniki — po večini katoliški Irci. Mirno, dostojanstveno uveljavljajo na svojih postojankah natančne, stroge predpise za poulični promet. Mnogoštevilne incidente rešujejo hitro, nepristransko, da jih vse spoštuje. Na velikih prometnih križiščih pa nadomeščajo policijo navadno nad ulico razpete električne svetilke, ki spreminjajo vsakih pet minut svojo barvo, sedaj rdečo, sedaj rumeno. Tako ima na križiščih vsaka smer svojih strogo določenih pet minut. Amerikancu prija ta selfgovernment in se rajši pokorava neživim, električnim avtomatom kakor pa živim stražnikom. Amerikancu ljubi mehanizacijo življenja. Tehnika s svojimi velikimi in majhnimi stroji posluje vse bolj precizno, naglo in nepristransko kakor pa živa človeška bitja. Kaj mu mar, če mu kuje življenje v spone in ga popolnoma zaslužji. Vse to rad žrtvuje in je celo ponosen na svoj rafiniran mehanizem velēmestnega življenja. In ta mehanizem je tiran brez srca. Kdor se mu ne pokorava, tega zmelje ali raztrga na kosce. Na newyorških ulicah povožijo do smrti vsak dan več desetoric ljudi. Pa kaj pomenja nekaj človeških bitij v osem milijonskem mestu. Najbolj varno in hitro prideš po newyorških ulicah, če te spremlja policaj. V stari domovini je to spremstvo nekoliko neprijetno, toda v novem svetu je to častno in zelo učinkovito. Vse se ustavi na policajev migljaj, ljudje, avtomobili, cestne železnice. Vse gleda in povprašuje, koga so pa zopet zasačili — ali od kod so slavni tujci — da jih spremlja policija. Tako se je godilo tudi nam pri izletu po New Yorku. Pred nami sta drvela dva policista na motornih kolesih, mi pa za njima v avtomobilih. Ljudstvo nas je zijalo, sem pa tja spoštljivo pozdravljalo — v stari domovini so pa pisali časopisi, da so nas hoteli napasti z bombami in da nas je morala braniti policija. Pa kaj se hoče. Amerika je daleč, nekatero staro kranjsko časopisje je pa precej kratkovidno — omejeno, zraven pa še hudobno. Mi pa smo bili strašno ponosni, da smo s svojim slovenskim škofom na ulicah osem milijonskega New Yorka zbudili tako pozornost. Prvi cilj našega izleta je bila katoliška katedrala sv. Patrika na slavni peti cesti. Da ima New York svetovnoznane nebotičnike, krasne javne zgradbe, bogate znanstvene knjižnice, nebroj gledališč, zabavnih prostorov, trgovin, borz, divnih parkov, čudež moderne tehnike — ogromno bogastvo ter strahotno revščino in propalost — vse to nam je bilo bolj ali manj znano. Da pa ima toliko svetišč v svoji sredini, tega pa nismo pričakovali. V tem oziru smo doživeli v Ameriki marsikatero presenečenje. Že koj v New Yorku smo opazili, da zavzema religija v življenju Amerikancev odlično mesto. Posebno katoliška vera si je pridobila zadnja desetletja v Združenih državah velik ugled in mogočen vpliv. Katoličani v Ameriki pa znajo priboriti tudi svoji veri spoštovanje in veljavo.

Vsak večer

Red lepega krščanskega življenja priporoča, da si vsak večer pri večerni molitvi izprašamo vest, da vsak dan sproti spoznamo, kaj smo grešili, in tudi vsak dan sproti svoje grehe popravimo. Na ta način sebe dodobra spoznamo. Spoznamo, v čem se moramo poboljšati, česa se moramo odvaditi, da bomo mogli vse dolžnosti do Boga, do sebe in do bližnjega tako spolnjevati, kakor Bog ukazuje nam vsem v srečo. Bilo bi mnogo več ljubezni, obzirnosti in potrpežljivosti med nami, manj sporov in preprirov, manj bridkosti in zagrenjenosti, ko bi vsak v božji luči sleherni večer svojo vest temeljito izprašal, svoje grehe iskreno obžaloval in za prihodnji dan sklenil, kar je potrebno, da ne bo več toliko grešil. Čim resneje sebe sodimo, tem mileje nas bo sodil Bog, kakor trdi sv. Pavel: »Če bi sami sebe presojali, bi ne bili sojeni.« (I. Kor 11, 31.)

(Iz letošnjega pastirskega lista prevzv. g. škofa dr. Rožmana.)

Hublet-Anžič

Ilustriral J. Mežan

»No, kaj praviš?« vzklikne Drago. »Nadalje piše očka še cele strani lepih reči, kakor zna pisati samo on. Lahko si misliš, kako sijajno se bova z očkom imela. Joj, kakšne krasne počitnice! Moral naju boš obiskati!«

Toda načrti božji se ne ravnajo vedno po človeških željah. Previdnost božja je o bodočnosti malih dveh klepetcev odločila čisto drugače!

*

Vlak je doslej drvel kot strela, naenkrat pa je začel voziti počasneje. Začvilile so zavore, zasikala para, mahoma pa se je ustavil.

Rahel sunek ob postanku je fanta zbudil iz njunega veselega čebljanja. Albin se zravna:

»Glej no! Zakaj smo pa kar sredi polja obstali? Pater, ali vi veste?«

Stric Stefan, ki se je razgovarjal s starejšimi, se okrene k njemu in nasmehne:

»Kako naj vem? Najbrž proga ni prosta.«

»Krava teče za teličkom po progi,« resno pove neki osmošolec, ko je pritisnil nos na šipo.

»Krava! Drago, to pa morava videti!« Ne da bi se zmenila za krohot, ki ga je zbudila njuna preprostost, fanta brž spustita okno na hodniku. Prav tedaj pa vlak z obupno počasnostjo znova potegne.

»Le kaj je tej lokomotivi!« vzdihne Albin. »Kakšen polž! Peš bi jo dohajal! Tako ne pridemo nikamor!«

Res, vlak je lezel tako previdno, kakor da vozi same hudo ranjene. Albin je s polovico telesa visel skoz okno, se razgledoval, zdaj pa se hitro zravnal:

»Pater, že vem, kaj je! Ne krava, ampak most!«

»Most na tiru?« se ponorčuje osmošolec.

»Ne! Pod njim! Pokvarjen je in ga popravljajo. Takoj bomo videli odre.«

Na tem kraju je proga tekla preko ceste, speljane vzdolž potoka z globoko strugo. Soteska je bila globoka skoraj dvajset metrov, železni most preko nje pa je bil nevarno omajan in se je že tako zelo udajal, da niso smeli popravila nič več odlagati. Da bi pa proga vzlic temu mogla kar naprej obratovati, so zgradili zasilen lesen most iz velikanskih tramov. Seveda pa prevoz težkih vagonov brzovlaka po takem odru ni bil brez nevarnosti, zato je strojevodja vozil kar moči počasi, da bi mostič čim manj trpel.

Počasi, počasi so se vagoni drug za drugim plazili preko globeli. Veseljak in Drago pa sta slonela na oknu in merila nevarnost. Nenadoma pa Drago svojega prijatelja potegne nazaj:

»Nikar se tako ne sklanjaj skoz okno, Albin! Ko bo naš vagon nad prepadom, lahko padeš!«

Albin pa ga še poslušal ni:

»Pomisli, Drago, če bi se lesene grede zlomile! To bi bil štrbunk! En sam golaž!«

Čeprav dobro zvezani, so opirači stokali in pokali pod vsakim kolesom, tako da je Dragota zelo zaskrbelo.

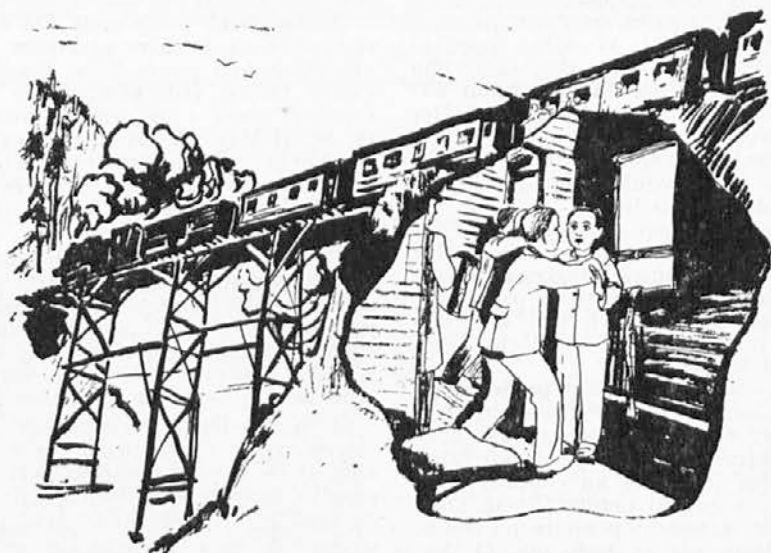
»Naš vagon ne pride čez, boš videl! Most se bo pod nami zrušil! Le poslušaj, kako poka!«

»Kar poka naj!« odvrne Albin in se s celo polovico telesa nagne skoz okno. Drago ga potegne za obleko:

»Joj, če pademo v sotesko!«

»No, in če? Prava reč! Jaz se smrti ne bojim, šel bi v nebesa.«

»Tako rečeš, kakor da bi ne bilo nič! Jaz pa se je nasprotno zelo bojim!«
 »Ti? Saj res! Zdaj razumem: ti ne bi šel v nebesa!«
 »Zakaj ne?«
 »Zato ker v nebesa ne pride, kdor ni krščen.«
 »Kam pa bom prišel, če umrem?«
 »O, v predpekel, seveda, in nikoli ne bi videl ljubega Boga!«
 »A jaz nočem priti v predpekel, Albin, nočem! Hočem biti krščen! Brž! Če se most podre —!«
 »To ne gre kar tako! Najprej treba verovati.«
 »Verovati kaj?«
 Albin ga strme pogleda; ali se Drago norčuje? Ne, na Angleževem obrazu je resnična groza in modre oči mu vneto prosijo.
 »Kaj? Ne veš, kaj treba verovati! Saj si vendar bil pri verouku vselej zraven!«
 »Da — da, seveda, pa nisem poslušal! Da bi me gotovo ne mogli spreobrniti h katolištvu, sem si med poukom mašil ušesa, kolikor sem le mogel, da ne bi nič slišal!«
 »Pa bi zdaj rad vedel?«

»Da, da, seveda! Nikoli več si ne bom mašil ušes, nikoli več! Pa tudi to bi rad vedel, ali prav katoliška vera dela take — kakor si ti.«
 »Ali res?« vzklikne Veseljak in oči mu zažarijo. »Bi res rad vedel? Hvala Bogu, ni še prepozno!«
 »Brž povej!«
 »Verovati treba v dobrega Boga, stvarnika nebes in zemlje, v Jezusa Kristusa, njegovega Sina, ki se je za nas učlovečil, v Svetega Duha, ki nas posvečuje. Verovati treba, da čaka dobre večno plačilo, hudobne večna kazen.«
 »Vse to verujem tako trdno, kolikor le morem; krstí me!«
 »Za krst moramo prositi gospoda župnika!«
 »Župnika? Ga ne poznam, Hočem, da me ti —«
 »Če bi si ne bil tako pridno mašil ušes, bi lahko vedel, da smejo krščevati samo duhovniki, razen v skrajni sili.«
 »Kdaj pa je skrajna sila?«
 »Če bi na primer bil v smrtni nevarnosti.«
 »Pa saj sem! Le poslušaj, kako most poka!«
 »Ne več. Smo že preko nevarnega kraja. Vlak vozi z vedno večjo brzino.«
 »Saj prav to je! Prehitro vozi, utegnil bi iztiriti!«
 Albin se na ves glas zasmije, tako da je po ozkem hodniku odmevalo, kakor bi zveneli veseli in čisti zvončki.
 »Ha, ha, Drago, tebe je pa res hitro strah.«

(Dalje.)

Iz naših kongregacij

Dijaška Marijina kongregacija na učiteljsku šolskih sester v Mariboru.

Ne bo to poročilo natančen pregled naših sestankov, našega dela. Ne, te vrstice naj bodo zahvala petinpetdesetih src Njej, ki je naš vzor, Njej, ki nas vodi. Strnile smo se okrog Marije močne, pripravljene na žrtve. Vemo, danes je naša prva naloga apostolsko delo v službi bližnjega, združeno z veliko ljubeznijo do Cerkve in sv. očeta. Dobro se zavedamo, da dati ne moreš, česar sama nimaš. Zato so naši sestanki posvečeni predvsem našemu samoposvečenju. Opozarjamo se same med seboj, glavne smernice, pa nam dajejo naši voditelji, ki dobro poznajo potrebe naših duš. Vodijo nas, da živimo in čutimo s Cerkvijo, da smo njeni aktivni, vredni člani. Naše notranje življenje pospešuje tudi evharistični odsek. Za izvrševanje apostolskih del krščanske ljubezni pa nas navdušuje misijonski odsek. Oba uspešno delujeta.

Pred kratkim smo doživele vesel dogodek. Naša kongregacija, ki je doslej delovala kot podružnica kongregacije mariborske mestne župnije, se je osamosvojila s kanonično ustanovitvijo. Za drugo zaščitnico smo si izbrale sv. Malo Terezijo Deteta Jezusa.

Naše veselo razpoloženje pa je nenadoma spremenila težka vest o smrti Dragice Brglez, učenke 2. letnika naše šole. Se na zadnjem sestanku pred božičnimi prazniki nam je igrala na violino vedno lepo, v srce segajočo pesem »Sveta noč«, ki je budila v nas hrepenenje po Njem, Večnem. Hrepenela je tudi ona. O Bog, njej si prvi utešil hrepenenje! Danes že uživa večno srečo, danes že od zgoraj gleda na nas, ki nam je s pesmijo budila še neutešeno hrepenenje.

Dragica je bila doma v Čadramu in je bila hčerka šolskega upravitelja. Bila je staršem dober otrok, vzgojiteljicam hvaležna učenka, tovarišicam zvesta prijateljica. Zbolela je za škrlatinko na sveti večer, ko je prišla od polnočnice. Kot posledica se je že po šestih dneh pojavil meningitis. Po tridesetdnevem trpljenju je umrla v mariborski bolnišnici. Trpela je mnogo, toda vdano. In še v svojem trpljenju je mislila na to, kako naj bratec tudi v njenem imenu razveseli dobrega očka, ki je ravno na dan njene smrti praznoval svoj rojstni dan.

Naš prvi sestanek v novem letu smo posvetile njej. Zbrale smo se v naši kon-

gregacijski kapelici. Tu se je Dragičina sošolka in kongreganistinja s toplimi besedami poslovala od nje in opozorila nas, ki še uživamo pomlad življenja, naj mislimo na to, da smrt ne izbira. Tudi gospod voditelj je Dragico posvetil nekaj misli, s katerimi je hotel dati vsaj nekoliko tolažbe globoko žalostnim Dragičinim staršem in bratcem, ki so bili tudi prisotni. Potem smo zmolile za pokojno Dragico rožni venec.

Dragica, v svoji sreči misli na nas, ki smo te imele rade! Reci Gospodu, naj ne neha dajati tolažbe nam, svojim otrokom.

Kongreganistinja.

Urednikova listnica

Sveto pismo se ne moti. Da ne bi kdo sestavkov pod tem naslovom napačno umel, posebno mesta, kjer omenjamo zavzetje Jerihe, radi poudarjamo v smislu sorodnih mest v sv. pismu (prim. Hebr. 11, 30; II Mak 12, 15) in stalnega učenja sv. Cerkve, da je smatrati zavzetje Jerihe za pravi čudež v polnem pomenu besede in ga je le kot takega treba razlagati.

Polde iz Štajerske. »Izgubljenega sina« si sam popolnoma prav ocenil. »Zvončki« pa niso tako strašno zanič... Čudno je pa to: v »Zvončkih« stopiš tako optimistično v svet, v pesmi pa je polno pesimizma. Katero od obeh ni doživljeno? Vadi se v pisanju in pošlji še kaj.

T. K. Maribor: Tvoji pesmici se pozna močen vpliv Gregorčiča. Verz Ti lepo teče, toda duše ji manjka. Beri moderne pesnike in potem še kaj pošlji.

Jože Č.: »Prvič pod Marijinim varstvom« je prav prijetna stvar, vendar spada bolj v »Lučko« kakor v »Zvezdo«, zato bomo sestavek poslali »Lučki«. — Pošlji kaj takega, kar bo primerno za »Zvezdo«, saj pisati znaš.

Rešitev križanke

Vodoravno: 1. in 22. Naša zvezda, 5. slovo, 10. Obisk, 11. otep, 12. Roma, 13. Imola, 14. agent, 16. okel, 17. trma, 19. hrast, 21. ral, 22. glej pri 1. vodoravno, 24. anal, 25. agora, 27. Sidol, 28. orel, 29. ataman, 30. Ina.

Navpično: 1. Nora, 2. Abo, 3. Sime, 4. Asana, 5. Skit, 6. Lom, 7. Otok, 8. Veles, 9. opalta, 15. granit, 16. Oregon, 17. trasa, 18. mlada, 19. hvala, 20. Azori, 22. zlom, 23. dren, 26. Ala.

Ali si že plačal naročnino za »Našo Zvezdo«? — Stori hitro!

•Naša Zvezda« izhaja dvakrat v mesecu. Cena za dijake 12 din, za druge 18 din letno. Izdajatelj in odgovorni urednik dr. Tomaž Klinar. Uprava: Streliška ulica št. 12/II. Uredništvo: Costova 7, Ljubljana. Tiska Jugoslov. tiskarna v Ljubljani (Jože Kramarič).